LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS
VÄSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

Ympäristölupayksikkö
PL 262, Koulukatu 19, 65101 VAASA
PB 262, Skolhusgatan 19, 65101 VASA
Puh. 06-367 5211 telefax 06-3675251

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS
Ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisessa asiassa.

Annettu julkipanon jälkeen
4.6.2004

Diaarinumero
LSU-2003-Y-1102 (131)

ASIA

Ympäristönsuojelulain 35 §:n mukainen ympäristölupahakemus, joka koskee broilerien kasvatustoimintaa ja munituskanalatoimintaa Ilmajoen kunnan Röyskölän kylässä.

HAKIJA

Kari ja Marja Yli-Ojanperä
Homesojankuja 79
60800 Ilmajoki

LAITOKSEN TOIMINTA JA SIJAINTI

Tilalla on nykyisin 2 550 munituskanaa ja 43 500 broileria. Hakemuksen mukaan broilerien kasvatustoimintaa laajennetaan rakentamalla broilerihallin II yhteyteen laajennusosa sekä rakentamalla uusi broilerihalli III. Broilerihallin III toteutuessa munituskanala jää pois käytöstä. Yhteensä tilalle tulee laajennuksen jälkeen 84 900 broileria. Munituskanala ja broilerihallit sijaitsevat Ilmajoen kunnan Röyskölän kylässä tiloilla Latvalanpelto RN:o 3:247 ja Keskitoivola RN:o 3:92.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toiminta on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain 28 §:n 1. momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n kohdan 11 a) mukaan, koska kyseessä on eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 10 000 broilerille taikka muu eläinsuoja, joka lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaa 210 lihasialle tarkoitettua eläinsuojaa.

Hakemuksen mukainen eläinsuoja on IPPC-laitos, koska IPPC-direktiivin mukaisia eläinsuojia ovat siipikarjan kasvatuslaitokset, joissa on enemmän kuin 40 000 siipikarjapaikkaa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Alueellinen ympäristökeskus on toimivaltainen lupaviranomainen käsittelemään eläinsuojan ympäristölupahakemuksen ympäristönsuojeluasetuksen 6 §:n kohdan 10 a) mukaan, koska kyseessä on eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 000 broilerille.

ASIAN VIREILLETULO

Ympäristölupahakemus on tullut vireille Länsi-Suomen ympäristökeskukseen 30.12.2003. Lupahakemusta on täydennetty 6.2.2004 ja 26.2.2004.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminnalle on käsitelty 28.6.1995 ympäristölupamenettelylain mukainen ympäristölupa. Toiminta sijaitsee Herralan kunnanosan I asemakaava-alueella. Asemakaavassa alue on merkitty kaavamerkinnällä ME-2 (Kotieläintalouden suuryksikön alue). Kaavamerkinnän mukaan alueelle saa rakentaa enintään 84 900 broilerin tuotantohallin tai lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaavan muun kotieläinrakennuksen. Kaavamerkinnän mukaan alueelle ei saa sijoittaa lantalaa ja kotieläinrakennusten ilmanvaihdon ulostuloaukot on sijoitettava katolle.

SIJAINTIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Tila sijaitsee Ilmajoen kunnan Röyskölän kylässä noin 1,5 km:n etäisyydellä Ilmajoen kunnan keskustasta luoteeseen. Hakemuksessa esitetyn toiminnan laajentamisen jälkeen lähimmät kaksi naapurien asuinrakennusta sijaitsisivat eläinsuojista noin 150 metrin ja noin 220 metrin etäisyydellä. Seuraavaksi lähimmät naapurien asuinrakennukset (10 kpl) sijaitsisivat noin 260-300 metrin etäisyydellä. Noin 300-400 metrin etäisyydellä sijaitsisi naapurien asuinrakennuksia 36 kpl. Muut naapurien asuinrakennukset sijaitsevat yli 400 metrin etäisyydellä. Naapureista noin 150 metrin ja noin 300 metrin etäisyydellä sijaitsevat harjoittavat tuotantotoimintaa. Eläinsuojien ympäristö on avointa peltoaluetta.

Broilerihallien ja munituskanalan sijaintipaikat eivät sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet, Karrapörrinmäen ja Jäpin pohjavesialueet, sijaitsevat noin 1,2 km:n ja noin 4 km:n etäisyydellä. Eläinsuojien sijaintipaikkojen läheisyydessä ei ole tiettävästi käytössä talousvesikaivoja. Eläinsuojien toimintaan käyttövesi otetaan Ilmajoen kunnan vesijohtoverkosta.

ELÄINSUOJIEN TOIMINTA

Eläintilat ja tuotanto

Tilalla on nykyisin 2 550 munituskanaa sekä broilerihallissa I ja II yhteensä noin 43 500 broileria. Hakemuksen mukaan broilerien kasvatustoimintaa laajennetaan rakentamalla broilerihallin II yhteyteen laajennusosa sekä rakentamalla uusi broilerihalli III. Broilerihallin III toteutuessa munituskanala jää pois käytöstä. Jokaiseen broilerihalliin (I, II ja III) tulee tilat 28 300 broilerille ja yhteensä tilalle tulee tilat 84 900 broilerille.

Broilereita kasvatetaan keskimäärin 6-7 kasvatuserää vuodessa. Jokaisen kasvatuserän jälkeen hallit ovat tyhjillään noin 2 viikkoa, jolloin hallit tyhjennetään lannasta sekä pestään. Munituskanala on tuotannossa noin 12-13 kk, jonka jälkeen kanala on tyhjillään noin 2-4 viikkoa, jolloin kanala pestään. Tuotettava lihamäärä tulee olemaan noin 750 000 kg vuodessa ja kananmunamäärä noin 50 000 kg vuodessa.

Broilerihallin I ja II poistohormit sijaitsevat hallien katolla. Suunnitelmien mukaan myös broilerihallin II laajennusosan ja broilerihallin III poistohormit sijoittuvat hallien katolle.

Lannan ja jätevesien käsittely

Broilerihalleihin tulee yhteensä noin 3 900 m^2 kuivikepohja-alaa. Kuivikkeena käytetään turvetta ja kuivikekerroksen paksuus on noin 2-2,5 cm. Kuivikepohjat tyhjennetään noin 6-7 kertaa vuodessa noin 1 020 m^3:n lantalaan, joka sijaitsee Ilmajoen kunnan Peltoniemen kylässä tilalla Nokso RN:o 5:189. Munituskanalan yhteydessä on noin 30 m^3:n lannan kuormausvarasto, johon lantaa siirretään kanalasta noin kolme kertaa viikossa. Kuormausvarastosta lantaa siirretään tarpeen mukaan tilalla Nokso sijaitsevaan lantalaan.

Broilerihallien ja munituskanalan pesu tapahtuu höyrypesuna. Munituskanalan, broilerihallien I ja II yhteydessä on noin 2 m^3:n umpisäiliöt (katettu betonikansilla), johon johdetaan eläinsuojien pesuvedet ja sosiaalitilojen jätevedet. Kaivot tyhjennetään tilalla Nokso sijaitsevaan lantalaan, jossa vedet imeytetään turpeeseen.

Munituskanalan, broilerihallien I ja II pesuvedet ja sosiaalitilojen jätevedet tullaan jatkossa johtamaan noin 92 m^3:n betonikannella katettuun umpisäiliöön, joka rakennetaan broilerihallin II yhteyteen. Broilerihallin III pesuvedet ja sosiaalitilojen jätevedet tullaan johtamaan noin 40 m^3:n betonikannella katettuun umpisäiliöön, joka rakennetaan broilerihallin III yhteyteen.

Tilalla on käytettävissä peltoa lannan levitykseen yhteensä 172 ha, josta omaa peltoa noin 20 ha, vuokrapeltoa noin 84 ha ja sopimuspeltoa noin 68 ha. Hakemuksen mukaan lannan levityspeltoa ei sijaitse pohjavesialueella. Lannan levityksestä 65 % tapahtuu keväällä viikkojen 18-23 aikana ja 35 % syksyllä viikkojen 38-40 aikana.

Muut varastot

Tilalla on maanalainen noin 9 980 litran polttoainesäiliö. Lisäksi tilalla on kolme noin 3 000 litran polttoainesäiliötä, jotka on sijoitettu betonialustojen päälle.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Hakemuksen mukaan toiminnasta syntyy kuolleita eläimiä, loisteputkia ja muuta ongelmajätettä. Tila on liittynyt kuolleiden eläinten raatokeräilyjärjestelmään ja kuolleet eläimet toimitetaan Findest Protein Oy:lle Kaustiselle. Tilalla on kylmäsäilytystilat kuolleiden eläinten välivarastointiin. Loisteputket ja muut ongelmajätteet toimitetaan Lakeuden Jätekeskuksen jäteasemalle.

Toiminnasta aiheutuva liikenne

Toiminnasta aiheutuu liikennettä siten, että siipikarjatuotantoon liittyviä kuljetuksia on yhteensä noin 8 viikkoa vuodessa ja viikon aikana on noin 4-5 kuljetuspäivää. Kuljetuksia on pääsääntöisesti arkisin.

Arvio parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta

Hakemuksen mukaan siipikarjatuotanto on järjestetty siten, ettei siitä aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hakemuksen mukaan turvekuivikkeen käyttö vähentää merkittävästi kasvatusaikana ja lantaa poistettaessa syntyviä ympäristövaikutuksia. Lannasta aiheutuvat ympäristövaikutukset vähenevät merkittävästi kasvattamon erittäin hyvän rehun hyödyntämisen johdosta. Myös tietokoneohjattu rehun syöttöjärjestelmä edistää alhaista rehukerrointa. Käytössä olevat roiskevapaat ja vettä säästävät vesinipat vähentävät ympäristövaikutuksia pitämällä kuivikkeen kuivana. Hallien puhdistuksessa käytettävä paineistettu kuumavesipuhdis-

tus vähentää merkittävästi pesuaineiden käyttötarvetta. Tila on liittynyt ympäristötukijärjestelmään sopimuskaudeksi 2000-2005.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Ympäristöluvan vireilläolosta on kuulutettu Ilmajoen kunnan ja Länsi-Suomen ympäristökeskuksen virallisilla ilmoitustauluilla 18.3.-16.4.2004 välisenä aikana. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Ilmajoen kunnan teknisellä osastolla. Ympäristölupahakemuksen vireilläolosta on ilmoitettu Ilmajoki-lehdessä sekä lähetetty tieto eläinsuojan lähinaapureille hakemusasiakirjoihin liitetyn tiedonantokirjelmän mukaisesti.

Lausunnot

Ympäristökeskus on pyytänyt lupahakemuksesta lausunnon Ilmajoen kunnanhallitukselta ja ympäristölautakunnalta.

Ilmajoen kunnan ympäristölautakunta ja kunnanhallitus toteavat lausunnossaan mm, että toiminta sijoittuu Ilmajoen kunnan Herralan asemakaavassa ME-2 merkitylle alueelle, jolle saa rakentaa enintään 84 900 broilerin tuotantohallin tai lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaavan muun kotieläinrakennuksen. Ympäristölautakunta puoltaa luvan myöntämistä broilerikasvattamon laajennuksen toiminnalle, mikäli toiminnalle asetettavilla lupamääräyksillä pyritään riittävästi estämään myös naapureille aiheutuvia haittoja. Ympäröivän asutuksen läheisyyden vuoksi tulee ympäristölupamääräyksissä kiinnittää erityistä huomiota eläinsuojan haju- ja pölyhaittojen vähentämiseen.

Broilereiden valkuaisruokinta tulee pyrkiä optimoimaan, broilerihallien sisätilat tulee pitää mahdollisimman kuivana ja lannan poisto tulee suorittaa usein. Ilmastoinnin oikealla mitoituksella ja suuntauksella tulee hajuhaitta pyrkiä pitämään mahdollisimman vähäisenä. Lannan lastausvarastossa ei saa varastoida lantaa. Kuormaus-, lastaus- ja kuljetustoiminta tulee toteuttaa siten, että naapureille aiheutuva haju- ja pölyhaitta on mahdollisimman vähäinen. Broilerihallin III valmistuttua tulee tilan etälantalassa olla varastotilaa yhteensä 1 273,5 m^3 ja lannan levitykseen varattua peltoalaa vähintään 157,2 ha.

Levitettäessä lantaa rakennuskaava-alueella sijaitseville pelloille, tulee multaus suorittaa heti levityksen jälkeen. Lisäksi kaava-alueella tulee asuinrakennusten läheisyyteen jättää vähintään 30 metrin suojakaista, jolle lantaa tai pesuvesiä ei saa levittää. Levitysajankohta tulee pyrkiä valitsemaan siten, että naapureille aiheutuva haitta olisi mahdollisimman vähäinen.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on jätetty kaksi muistutusta.

A toteaa muistutuksessaan vastustavansa kyseistä rakennushanketta. Rakennus tulee liian lähelle asuinaluetta ja siihen liittyy erittäin voimakasta haju- ja pölyhaittaa. Lisäksi pintavesiin leviävä lantapöly aiheuttaa suoranaista terveyshaittaa mm. salmonellaa. Edellä mainitut seikat tulevat moninkertaistumaan entisestään, jos uusi hanke toteutetaan. Keskellä asuinaluetta olevaa laitosta ei ole maisemoitu esim. puuistutuksilla, joten maisema on ruma. Tuleva hanke toteutuessaan alentaa muistuttajan kiinteistön myyntiarvoa ratkaisevasti. Jos vastustuksesta huolimatta hanke toteutetaan, kyseiset haitat ja vahingot on rakennuttajan tai valtiovallan toimesta korvattava rahallisesti täysimääräisenä.

B toteaa muistutuksessaan, että tuotantorakennuksien ilmanvaihdon poistokanavissa tulee käyttää suodattimia, jotka eliminoivat hajupäästöjä. Lannankäsittelyssä ja –siirroissa tulee menetellä huolellisesti minimoiden ympäristöön tapahtuvat haju- ja pölypäästöt. Samalle alueelle on tulossa tämän siipikarjasuuryksikön läheisyyteen myös 159 naudan suuryksikkö. Näiden kotieläinsuuryksiköiden hajupäästöjen yhteisvaikutuksesta saattaa syntyä kohtuutonta haittaa asuinviihtyisyyden kannalta. Vuotuinen lounais-länsi-luoteistuulten osuus tällä alueella on Ilmatieteen laitoksen mukaan noin 35 %.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on kirjeellä 23.4.2004 annettu mahdollisuus antaa vastine annettujen lausuntojen ja jätettyjen muistutusten johdosta. Hakija toteaa vastineessaan mm. seuraavaa:

Ilmajoen kunnanhallituksen ja ympäristölautakunnan lausunto

Vastineen mukaan valkuaisruokinnan optimointi, sisätilojen pitäminen kuivana ja ilmastoinnin oikea mitoitus ja suuntaus on toteutettavissa. Lannanpoisto suoritetaan aina kasvatuserän poistuttua hallista. Lannanpoisto hallista ei ole mahdollista silloin, kun kasvatuserä on hallin sisällä. Vastineessa todetaan multausvaatimuksen osalta heti levityksen jälkeen, että YsL 51 §:n 2 momentin mukaan nitraattidirektiivin tasoa ankarampia lupamääräyksiä voidaan asettaa vain ympäristön erityisen pilaantumisen vaaran estämiseksi, eikä nyt ole kyseessä sellainen tilanne.

B:n muistutus

Vastineen mukaan ilmanvaihdon poistokanavien suodattimet eivät vielä kuulu parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan, eikä hakijaa voida velvoittaa hankkimaan niitä vastoin hakijan omaa esitystä. Lannankäsittelyssä ja siirroissa tullaan menettelemään huolellisesti. Muistuttajan kiinteistöön päin suuntautuu lähinnä vain länsituuli, jota on 9 % vuotuisesta ajasta. Muistuttajan talo on rakennettu poikkeusluvalla maatalousalueelle.

A:n muistutus

Vastineen mukaan etäisyys asuinalueeseen on riittävä. Lähimmät asuinalueella olevat talot sijaitsevat Kyntäjäntiellä. Kyntäjäntiellä asuvat eivät ole tähän mennessä valittaneet tai jättäneet muistutuksia, että nykyisestä toiminnasta aiheutuisi hajua. Muualtakaan ympäristöstä ei ole tullut valituksia nykyisestä toiminnasta. Broilerikasvattamon pölyssä on kyse eläinpölystä, ei lantapölystä. Salmonella on ympäristöstä broilerikasvattamoon kohdistuva riski, ei broilerikasvattamosta ympäristöön kohdistuva riski. Mitä tulee muistutuksessa mainittuun pintavesiin laskeutuvaan pölyyn, niin ojien virtaamasuunta on asuinalueelta poispäin kohti broilerikasvattamoa ja edelleen siitä pohjoiseen, ei asutukseen päin.

Vastineessa todetaan lisäksi haittoja vähentävinä ja ympäristöluvan myöntämistä puoltavina seikkoina, että kuivikkeena käytetään turvetta, jonka käyttö vähentää sekä kasvatuksen aikaisia että lannan poiston aikaisia ympäristövaikutuksia. Lannan käsittely siirtyy kauemmaksi asuntoalueesta ja lannan varastointi tapahtuu etälantalassa. Nykyisin lannankäsittely tapahtuu hallien I ja II pohjoispäädyssä. Kun hallin II laajennus valmistuu, siirtyy lannankäsittely tämänkin hallin osalta kauemmaksi pohjoissuuntaan. Hallin II laajennus ja halli III suuntautuvat poispäin asuntoalueesta. Hallit puhdistetaan kasvatuserän poistuttua huolellisesti ensin lakaisukoneella ja sitten paineistetulla kuumavesipesurilla. Halleissa käytetään ja tullaan käyttämään hyvälaatuisia, roiskevapaita nippoja, joista ei vuoda vettä alustalle. Lämmön ja ilmastoinnin säätely tapahtuu automaattisesti tavoitetasoiksi asetettujen arvojen mukaan.

Nykyisten hallien ilmanpoisto sijaitsee keskiharjalla, jolloin poistokorkeus on I hallissa 7,5 m, II hallissa ja II hallin laajennuksessa vähintään 7,5 m. III hallin poistokorkeudeksi tulee lähes 10 m. Helleaikana käytettävä viilennyspuhaltimet sijaitsevat hallien I ja II pohjoispäässä ja hallin III kohdalla länsipäädyssä.

Ruokinnan optimoinnissa käytetään hyväksi paitsi kullekin kasvukaudelle tarkoitetun rehun hyödyntämistä myös viljaa. Viljan valkuaisainepitoisuus on 12 %, kun taas täysrehussa se on vaiheesta riippuen noin 20 %.

Vastineessa esitetään myös, että ympäristökeskus ei velvoittaisi lähettämään vuosittain kirjanpidon vuosiraporttia. Mitä tulee lupaehtojen tarkistushakemukseen määrätyn ajan kuluessa esitetään, että ympäristökeskus toteaisi olevan ilmeisen tarpeetonta antaa nyt erityistä määräystä siitä, mitkä selvitykset tuolloin olisi esitettävä ympäristölupaa muutoin haettaessa tarvittavan selvityksen lisäksi.

Tarkastus

Ympäristölupahakemuksen johdosta on suoritettu tarkastuskäynnit 6.2.2004 ja 18.5.2004. Tarkastuskäynneillä käytiin läpi mm. munituskanalan ja nykyisten broilerihallien sijaintia, broilerihallin II laajennuksen ja uuden broilerihallin III sijaintia, lannan kuormausvaraston ja lantalan sijaintia sekä pesuvesien johtamista. Tarkastuksista laaditut muistiot on liitetty lupahakemusasiakirjoihin.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Ympäristökeskus on tarkastanut ympäristölupahakemuksen ja tutkinut asiasta annetut lausunnot, muistutukset, vastineen sekä luvan myöntämisen edellytykset. Ratkaisussa ympäristökeskus on muutoinkin ottanut huomioon mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Länsi-Suomen ympäristökeskus myöntää Kari ja Marja Yli-Ojanperälle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan broilerien kasvatustoiminnan laajentamiselle ja munituskanalatoiminnalle Ilmajoen kunnan Röyskölän kylään tiloille Latvalanpelto RN:o 3:247 ja Keskitoivola RN:o 3:92 tähän päätökseen liitetyn asemapiirroksen osoittamaan paikkaan seuraavin lupamääräyksin. Ympäristölupa myönnetään hakemuksesta poiketen haettua eläinmäärää pienemmälle eläinmäärälle. (YsL 6 §, 41 §, 42 §, YsA 10 §, 19 §)

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Ympäristökeskus on ratkaisussaan ottanut huomioon Ilmajoen kunnanhallituksen ja ympäristölautakunnan lausunnoissa esitetyt asiat ja asettanut määräykset eläinsuojien haju- ja pölyhaittojen vähentämisestä, ruokinnan optimoinnista, eläinsuojien sisätilojen ja ympäristön siisteydestä, ilmastoinnin säätämisestä, lantalan mitoituksesta, vaadittavasta lannan levitysalasta sekä lannan ja jätevesien kuormauksesta, kuljetuksesta ja levityksestä. Ympäristökeskus on ratkaisussaan katsonut, että toiminnalle ei voida antaa sellaisia lupamääräyksiä hajupäästöjen vähentämisestä, että luvan myöntämisedellytykset lupahakemuksen mukaiselle tuotantotoiminnan laajuudelle täyttyisivät haetulle paikalle.

A toteaa muistutuksessaan vastustavansa rakennushanketta. Rakennus tulee liian lähelle asuinaluetta ja siihen liittyy erittäin voimakasta haju- ja pölyhaittaa. Pintavesiin leviävä lantapöly aiheuttaa terveyshaittaa, mm. salmonellaa. Keskellä asuinaluetta olevaa laitosta ei ole maisemoitu puuistutuksilla, joten maisema on ruma. Tuleva hanke toteutuessaan alentaa muistuttajan kiinteistön arvoa. Haitat ja vahingot tulee korvata rahallisesti täysimääräisenä.

Ympäristökeskus on ratkaisussaan hajuhaittojen vähentämiseksi rajoittanut broilerien enimmäismäärää hakemuksessa esitetystä määrästä sekä antanut lisäksi muita lupamääräyksiä hajupäästöjen vähentämiseksi. Ympäristökeskus katsoo, että toiminta ei määrätty eläinten enimmäismäärä ja annetut lupamääräykset huomioon ottaen aiheuta ympäristönsuojelulain 42

§:ssä tarkoitettua merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa lähimmille asuinkiinteistöille tai naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Edellä mainitun ja päätöksen perusteluissa mainittujen seikkojen perusteella ympäristökeskus on katsonut, että toiminnalle voidaan myöntää ympäristölupa.

Lannan kuormaus, kuljetus ja varastointi on määrätty tehtäväksi siten, että lantaa ei joudu ympäristöön tai ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tai rasitusta naapureille. Ympäristökeskus katsoo, että maisemalliset tekijät eivät sinänsä kuulu ympäristöluvassa ratkaistaviin asioihin. Haittojen ja vahinkojen korvausten osalta ympäristökeskus toteaa, että ympäristönsuojelulaissa tarkoitetusta toiminnasta aiheutuvien ympäristövahinkojen korvaamista koskevat asiat, lukuun ottamatta vesistön pilaantumista koskevia vahinkoja, kuuluvat käräjäoikeuden toimivaltaan.

B toteaa muistutuksessaan mm, että tuotantorakennuksien ilmanvaihdon poistokanavissa tulee käyttää hajupäästöjä eliminoivia suodattimia. Ympäristökeskus katsoo, että tällä hetkellä ei ole olemassa sellaisia teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia eläinsuojien poistoilman suodattimia, joiden käyttöönottoa voitaisiin edellyttää.

Niiltä osin mitä muistutuksessa todetaan, että siipikarjayksikön ja sen läheisyyteen tulevan 159 naudan suuryksikön hajupäästöjen yhteisvaikutuksesta saattaa syntyä kohtuutonta haittaa asuinviihtyisyyden kannalta, ympäristökeskus toteaa, että hajuhaittojen vähentämiseksi broilerien enimmäismäärää on rajoitettu hakemuksessa esitetystä määrästä sekä annettu lisäksi muita lupamääräyksiä hajupäästöjen vähentämiseksi. Ympäristökeskus katsoo, että toiminta ei määrätty eläinten enimmäismäärä ja annetut lupamääräykset huomioon ottaen aiheuta ympäristönsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettua merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa lähimmille asuinkiinteistöille tai naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Eläinsuojien eläinmäärä

Broilerihallissa I ja II voidaan pitää kasvatuserää kohden enintään yhteensä 60 000 broileria. Munituskanalassa voidaan pitää enintään 2 550 munituskanaa.

2. Lannan ja jätevesien varastointi

Broilerihallien kuivikemateriaalina tulee käyttää turvetta. Eläinsuojissa muodostuva lanta tulee varastoida tilalla Nokso RN:o 5:189 sijaitsevassa etälantalassa siten, että lantaa ei joudu ympäristöön. Lannan varastointitilavuutta tulee olla vähintään 1027,5 m^3 ja lannan varastointitilat sekä kuormausvarasto tulee olla rakennettu vesitiivistä materiaalista. Munituskanalan yhteydessä olevasta kuormausvarastosta lanta tulee siirtää varastoitavaksi etälantalaan kuormausvaraston täyttyessä. Lannan kuormausvarasto tulee kattaa kiinteällä katteella esim. peltikatteella tai betonikannella tai vaihtoehtoisesti peittää kuormausvarastossa oleva lanta turpeella.

Broilerihallin II laajennusosan pohja tulee rakentaa maa- ja metsätalousministeriön rakentamisohjeiden mukaisesti vesitiiviistä materiaalista esim. betonista, asfalttibetonista tai muusta vastaavasta materiaalista.

Eläinsuojien pesu- ja desinfiointivedet sekä eläinsuojien sosiaalitilojen WC- ja muut jätevedet tulee varastoida vesitiiviissä umpisäiliössä. Eläinsuojan pesu- ja desinfiointivesien sekä eläin-

suojan sosiaalitilojen WC- ja muiden jätevesien varastotilavuutta tulee olla vähintään yhteensä 65 m^3 käytettäessä broilerihallien ja munituskanalan pesussa höyrypesua. Umpisäiliö tulee kattaa kiinteällä katteella esim. betonikannella tai peltikatteella.

Jätevesisäiliö tulee olla käyttövalmiina ennen rakennettavan eläinsuojan laajennusosan käyttöönottoa. Lannan ja jätevesien säilytystilat tulee tyhjentää perusteellisesti vuosittain ja samalla tarkistaa niiden kunto mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi.

3. Lannan levitys

Lannan kuormaus sekä kuljetus tulee hoitaa niin, ettei sitä joudu ympäristöön tai ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tai rasitusta naapureille. Lanta tulee ensisijaisesti hyödyntää lannoitteena pellolla. Lantaa voidaan lisäksi toimittaa käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavaan laitokseen. Tilalla tulee olla käytettävissä peltoalaa lannan levitykseen vähintään 130 hehtaaria.

Lannan levitysmäärissä tulee ottaa huomioon maaperän viljavuus, lannan typpi- ja fosforipitoisuus sekä viljeltävän kasvin ravinnetarve. Lannoitteiden käytössä on noudatettava myös mitä valtioneuvoston asetuksessa (931/2000) on säädetty.

Lannan levitys on kielletty lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan. Lannan levitys on kielletty 15.10.-15.4. välisenä aikana. Lantaa voidaan kuitenkin levittää syksyllä enintään 15.11. saakka ja aloittaa keväällä aikaisintaan 1.4. jos maa on sula ja kuiva, jolloin huuhtoutumista vesistöön ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lantaa ei saa levittää nurmikasvuston pintaan 15.9. jälkeen. Lannan käyttö toistuvasti kevättulvien alle jäävillä peltoalueilla on kielletty perustettavaa kasvustoa lukuun ottamatta 1.10.-15.4. välisenä aikana.

Lanta tulee kuljettaa ja levittää siten, ettei sen sisältämiä ravinteita joudu vesistöön, ojaan tai pohjaveteen. Lannan käyttö on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin leveydellä lannan pintalevitys on kiellettyä, jos pellon kaltevuus ylittää kaksi prosenttia. Lannan pintalevitys on kielletty pellolla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 prosenttia. Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää vähintään 30 metriä leveä lannalla käsittelemätön vyöhyke. Eläinsuojan pesu- ja desinfiointivesien sekä eläinsuojan sosiaalitilojen jätevesien kuljetuksessa, käytössä ja levityksessä tulee noudattaa myös mitä edellä on lannan kuljetuksesta, käytöstä ja levityksestä määrätty.

Levitysajankohta tulee pyrkiä valitsemaan siten, että naapureille aiheutuva haitta olisi mahdollisimman vähäinen. Lanta tulee mullata mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa, levityksen jälkeen. Asemakaava-alueella tulee asuinrakennusten läheisyyteen jättää vähintään 30 metrin suojakaista, jolle lantaa tai pesuvesiä ei levitetä. Eläinsuojan pesu- ja desinfiointivesien sekä eläinsuojan sosiaalitilojen jätevesien levittäminen on kielletty pohjavesialueilla, ellei ympäristökeskus maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella totea, että siitä ei aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Kuivalantaa voidaan levittää muodostumisalueen ja pohjavesialueen rajan muodostamalle välivyöhykkeelle.

4. Hajuhaittojen vähentäminen

Broilerihallien ilmanvaihdon poistohormit tulee olla sijoitettuna hallien katolle. Eläinten valkuaisruokinta tulee pyrkiä optimoimaan niin, että lantaan joutuvien typpiyhdisteiden määrä voidaan pitää mahdollisimman vähäisenä. Eläinsuojien sisätilojen yleisellä siisteydellä ja ilmastoinnin ja eläinsuojien lämpötilan tarkalla säätämisellä sekä muita hajuhaittoja vähentävil-

lä toimilla tulee pyrkiä estämään lannan sisältämän ammoniakin ja muiden hajuhaittaa aiheuttavien yhdisteiden haihtumista mahdollisimman tehokkaasti. Eläinsuojat, eläinsuojien ympäristö ja kulkutiet tulee pitää hyvässä ja siistissä kunnossa.

5. Kuolleet eläimet

Kuolleet eläimet tulee toimittaa vastaanottajalle, jolla on ympäristölupa kyseisten eläinjätteiden käsittelemiseen. Kuolleiden eläinten varastointia tulee välttää ja lyhytaikainenkin varastointi tulee järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa, hajuhaittaa tai epäsiisteyttä. Kuolleiden eläinten lyhytaikaistakin varastointia varten tulee tilalla olla erillinen kylmäkontti tai muu vastaava kylmävarastotila.

6. Jätehuolto ja polttonesteiden varastointi

Toiminnassa syntyvien jätteiden ja käytettävien kemikaalien varastointi tulee järjestää siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa eikä maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Toiminnassa syntyvät ongelmajätteet kuten jäteöljyt, öljynsuodattimet, akut, loisteputket, vanhentuneet torjunta-aineet ja muut käyttökelvottomat kemikaalit on toimitettava sellaiseen ongelmajätteiden vastaanottopaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan kyseisiä jätteitä. Hyötyjätteet, kuten paperi-, pahvi-, metalli- ja lasijätteet tulee kerätä erilleen kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti ja toimittaa ne ensisijaisesti hyötykäyttöön. Hyötykäyttöön kelpaamattomat tavanomaiset jätteet tulee toimittaa hyväksyttävään keräyspaikkaan kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Polttonestesäiliöt tulee varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteella tai muilla vastaavilla laitteilla. Säiliöiden laitteet tulee lukita tankkausten väliaikoina ja säiliöt tulee pitää hyvässä kunnossa. Varastointipaikan läheisyyteen tulee varata riittävä määrä imeytysturvetta tai vastaavaa materiaalia mahdollisten öljyvuotojen imeyttämistä varten. Mahdollisista vuodoista tulee ilmoittaa välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille.

7. Toiminnan tarkkailu ja kirjanpito

Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa broilerihallien toiminnasta. Kirjanpitoon tulee merkitä tilalla pidettävien eläinten määrä, toiminnassa muodostuva lantamäärä, kuolleiden eläinten määrä ja niiden toimituspaikka, tiedot lannan levitysaloista, tiedot mahdollisista uusista tai muuttuneista peltojen vuokrasopimuksista ja lannan vastaanottosopimuksista sekä tiedot eläinsuojan toiminnassa tapahtuneista mahdollisista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista ja niiden korjaustoimenpiteistä. Yhteenvetoraportti kirjanpidon tiedoista (vuosiraportti) tulee toimittaa vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä ympäristökeskukselle.

Levitettävästä lannasta on tehtävä lanta-analyysit kokonaistypen, liukoisen typen sekä liukoisen fosforin osalta vähintään viiden vuoden välein. Analyysitulokset tulee liittää broilerihallien toiminnasta pidettävään kirjanpitoon. Kirjanpito tulee tarvittaessa esittää ympäristökeskuksen valvontaviranomaisille.

Lannan ja jätevesien säilytystilojen kuntoa ja toimivuutta tulee tarkkailla säännöllisesti. Mikäli niiden rakenteissa tai muissa niiden käsittelyyn liittyvissä laitteissa havaitaan vaurioita, jotka voivat johtaa päästöjen syntymiseen, on vauriot ja toimivuusongelmat korjattava mahdollisimman pian.

8. Käyttöönottotarkastus

Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa eläinsuojan laajennusosan käyttöönottoajankohta viimeistään 30 vrk ennen käyttöönottoa Länsi-Suomen ympäristökeskukselle.

9. Muut määräykset ja toiminnan muutokset

Toiminnanharjoittajan tulee seurata toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Eläinsuojan toiminnassa tapahtuvista olennaisista eläinmääriin, tuotantoon tai ympäristön pilaantumisriskiin liittyvistä muutoksista, toiminnan lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee hyvissä ajoin ennen toimenpiteisiin ryhtymistä ilmoittaa Länsi-Suomen ympäristökeskukselle.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupahakemuksen mukaisen hankkeen osittaisen hylkäämisen perustelut

Ympäristökeskus katsoo, että lupahakemuksen mukainen toiminta aiheuttaisi ympäristönsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettua merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa sekä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, kun otetaan huomioon lupahakemuksessa esitetty toiminnan tuleva laajuus, lähiympäristössä sijaitsevat asuinrakennukset ja suojaetäisyydet niihin sekä toiminnan sijoituspaikka avoimella peltoalueella.

Lupahakemuksen mukainen toiminta laajenisi eläinyksiköinä tarkasteltuna noin 60 % nykytilanteeseen verrattuna. Tarkasteltaessa lupahakemuksen mukaista laajennusta broilereina, kasvaisi broilerien määrä lähes kaksinkertaiseksi nykytilanteeseen verrattuna. Myös eläinsuojien poistoilmamäärät kasvaisivat toiminnan laajentumisen myötä lähes kaksinkertaiseksi nykytilanteeseen verrattuna.

Noin 400 metrin etäisyydellä eläinsuojarakennuksista sijaitsisi yhteensä 48 naapurin asuinrakennusta, mikäli broilerien kasvatustoimintaa laajennettaisiin lupahakemuksessa esitetyllä tavalla. Näistä lähimmän naapurin asuinrakennus, joka ei harjoita tuotantotoimintaa, sijaitsisi eläinsuojista noin 220 metrin etäisyydellä. Seuraavaksi lähimmät tuotantotoimintaa harjoittamattomien naapurien asuinrakennukset (9 kpl) sijaitsisivat noin 260-300 metrin etäisyydellä. Noin 300-400 metrin etäisyydellä sijaitsisi naapurien asuinrakennuksia yhteensä 36 kpl. Yli 400 metrin etäisyydellä sijaitsisi lukuisia muita naapureiden asuinrakennuksia. Ympäristökeskus katsoo, että suojaetäisyydet lähimpiin asuinrakennuksiin ei ole riittävät, kun otetaan huomioon lupahakemuksessa esitetty tulevan toiminnan laajuus.

Ympäristökeskus katsoo, että toiminnalle ei voida antaa sellaisia lupamääräyksiä, joita voitaisiin pitää riittävinä suojatoimenpiteinä vähentämään toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja siten, että luvan myöntämisedellytykset lupahakemuksen mukaiselle tuotantotoiminnan laajuudelle täyttyisivät haetulle paikalle. Ympäristökeskus katsoo myös, että hakemuksessa esitettyjä ympäristöhaittojen vähentämistoimenpiteitä ei voida pitää riittävinä luvan myöntämisedellytysten täyttymiseksi lupahakemuksessa esitetylle toiminnan laajuudelle.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan sellaiset ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnat, joiden ympäristöhaittoja ei voida riittävästi lupamääräyksillä ehkäistä, on sijoitet-

tava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Riittävien suojaetäisyyksien ja toiminnan sijoittumisen sopivuuden huomioonottaminen on keskeinen toiminnan hyväksyttävyyden peruste, joka tulee ottaa huomioon harkittaessa luvan myöntämisedellytysten täyttymistä.

Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon myös alueen oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset. Asemakaavassa alue on merkitty kaavamerkinnällä ME-2 (Kotieläintalouden suuryksikön alue), jonka mukaan alueelle saa rakentaa enintään 84 900 broilerin tuotantohallin tai lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaavan muun kotieläinrakennuksen. Ympäristökeskus katsoo, että vaikka alueen asemakaava mahdollistaa lupahakemuksen mukaisen toiminnan laajuuden, ratkaistaan ympäristöluvan myöntämisedellytykset ympäristönsuojelulain nojalla.

Edellä mainitun perusteella ympäristökeskus on harkinnut, että ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty lupahakemuksen mukaiselle broilerien kasvatustoiminnan laajuudelle haetulle paikalle.

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan mitä ympäristönsuojelulain 6 §:ssä säädetään.

Länsi-Suomen ympäristökeskus myöntää ympäristöluvan lupahakemuksesta poiketen 60 000 broilerille ja 2 550 munituskanalle. Ympäristökeskus katsoo, että kyseinen toiminta voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimusten mukaisesti kun otetaan huomioon annetut lupamääräykset. Kyseisessä laajuudessa toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan ympäristönsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettua merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa lähimmille asuinrakennuksille eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, kun otetaan huomioon toiminnalle asetut lupamääräykset sekä hakemuksessa esitetyt ympäristöhaittojen vähentämistoimenpiteet.

Myönnettäessä ympäristölupa 60 000 broilerille ja 2 550 munituskanalle ei toiminnasta aiheutuvien haittojen voida katsoa olennaisesti lisääntyvän, koska myönnetyn ympäristöluvan mukainen toiminta laajenisi eläinyksiköinä ja eläinsuojien poistoilmamäärinä tarkasteltuna noin 30 % nykytilanteeseen verrattuna. Lisäksi broilerihallin II laajennus suuntautuu pääasiassa poispäin lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Länsi-Suomen ympäristökeskus katsoo, että eläinsuojatoiminta kyseisellä paikalla täyttää luvan myöntämisen edellytykset, mikäli tässä lupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudatetaan.

Lupamääräysten perustelut

Broilerien kasvatustoiminnan aiheuttamien hajuhaittojen vähentämiseksi broilerien enimmäiseläinmäärää on rajoitettu hakemuksessa esitetystä määrästä siten, että toiminnasta ei aiheutuisi ympäristönsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettua merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa lähimmille asuinrakennuksille eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Broilerihalleissa I ja II pidettävien broilerien enimmäismääräksi on määrätty yhteensä 60 000 broileria kasvatuserää kohden. Munituskanalassa voidaan pitää enintään 2 550 munituskanaa. (määräys 1)

Määräys turpeen käytöstä kuivikemateriaalina on annettu hajupäästöjen vähentämiseksi. Lannan varastointitilojen mitoituksesta on annettu määräykset valtioneuvoston asetuksessa (VNA 931/2000) maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta. Lannan varastointitilavuuden tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastotilavuutta. Valtioneuvoston asetuksen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) sekä maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja –ohjeet (MMM-RMO-C4) mukaan lannan varastotilojen ja eläinsuojien pohjarakenteiden tulee olla vesitiivistä materiaalia suorien valumien estämiseksi. Määräys jätevesisäiliön vesitiiveydestä ja tilavuudesta on annettu pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Jätevesisäiliön kattaminen kiinteällä katteella esim. betonikannella tai peltikatteella on tarpeen hajupäästöjen vähentämiseksi. Myös munituskanalan lannan kuormausvaraston kattaminen kiinteällä katteella (esim. peltikatteella tai betonikannella) tai vaihtoehtoisesti kuormausvarastossa olevan lannan peittäminen turpeella on tarpeen hajupäästöjen vähentämiseksi.

Jätevesisäiliön rakentaminen valmiiksi ennen broilerihallin II laajennusosan käyttöönottoa varmistaa toiminnan riittävät vesiensuojeluedellytykset. Lanta- ja jätevesivarastojen vuosittaisella perusteellisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen ja tyhjentämisen yhteydessä voidaan tarkastaa varastojen rakenteiden kunto. (määräys 2)

Lannan kuormaus, kuljetus ja hyödyntäminen tulee tapahtua siten, ettei niistä aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumista, terveyshaittaa tai haittaa yleiselle viihtyvyydelle. Lanta tulee ensisijaisesti hyödyntää lannoitteena pellolla tai toimittaa käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavaan laitokseen.

Lannan levitystä varten tulee olla riittävästi peltoalaa ylilannoituksen ja siitä aiheutuvan ravinteiden huuhtoutumisriskin välttämiseksi. Vaadittavaa levityspinta-alaa laskettaessa on otettu huomioon ympäristöministeriön kotieläinten ympäristönsuojelusta 30.9.1998 antama ohje, joka perustuu lannan keskimääräiseen fosforisisältöön eläinyksikköä kohden sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen hehtaarikohtaiseen fosforilannoitustarpeeseen. Levitysalaa tulee olla vähintään yksi peltohehtaari 540 broileria kohden ja vähintään yksi peltohehtaari 135 munituskanaa kohden. Lannan levityksessä on otettava huomioon valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) mainitut kasvilajikohtaiset lannoitusmäärät.

Lanta, eläinsuojan pesuvedet sekä eläinsuojan sosiaalitilojen jätevedet tulee levittää sulaan, lumettomaan maahan suorien ravinnehuuhtoumien ehkäisemiseksi. Viljavuusanalyysiin, lannan ravinnesisältöön ja kasvin todelliseen ravinnetarpeeseen perustuvat levitysmäärät vähentävät ylilannoitusriskiä ja sen myötä ylimääräisten huuhtoutumiselle alttiiden ravinteiden määrää maassa. Lantaa, eläinsuojan pesuvesiä ja eläinsuojan sosiaalitilojen jätevesiä ei saa levittää tulvauhan ja pintavirtailun alaisille alueille. Talousvesikaivojen ympärille (30 m) ja vesistöjen varsille (5 m) jätetään lannoittamatta kaista, jolla estetään ravinteiden tai bakteerien pääsy kaivoon tai vesistöön. Hajuhaittojen vähentämiseksi tulee asemakaava-alueella jättää vähintään 30 metrin suojakaista asuinrakennusten läheisyyteen, jolle ei levitetä lantaa tai pesuvesiä.

Määräys eläinsuojan pesuvesien ja eläinsuojan sosiaalitilojen jätevesien levittämiskiellosta pohjavesialueilla sekä määräys kuivalannan levittämisestä muodostumisalueen ja pohjavesialueen rajan muodostamalle välivyöhykkeelle on annettu pohjaveden pilaantumisen estämiseksi. (määräys 3)

Eläinsuojien hajupäästöt laimenevat parhaiten kun ilmanvaihdon poistohormit sijaitsevat eläinsuojan katolla. Tutkimusten mukaan eläinsuojien aiheuttamiin hajuhaittoihin vaikuttaa olennaisesti mm. rehujen valkuaispitoisuus, joten ruokinnan optimoinnilla voidaan jossain määrin alentaa lantaan joutuvien typpiyhdisteiden määrää ja siten alentaa mm. haihtumiselle alttiina olevien ammoniakkiyhdisteiden määrää. Lannan sisältämien hajuhaittoja aiheuttavien kaasujen muodostumista voidaan vähentää myös pitämällä eläinsuojat viileänä sekä eläinsuojien ympäristö hyvässä ja siistissä kunnossa. (määräys 4)

Toiminnanharjoittaja on jätelain mukaan vastuussa jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä. Kuolleet eläimet tulee mahdollisimman nopeasti toimittaa vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten eläinjätteiden käsittelemiseen. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (1774/2002) sekä maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1022/2000) mukaan kuolleet eläimet tulee käsitellä eläinjätteen polttolaitoksessa tai käsittelylaitoksessa. Kuolleiden eläinten asiallinen välivarastointi tilalla ennen niiden noutamista laitoskäsittelyyn voi olla tarpeen lyhytaikaisesti. Määräys kuolleiden eläinten lyhytaikaisesta välivarastoinnista ja välivarastointipaikasta on annettu, koska jätelain mukaan jätteiden käsittelystä tai varastoinnista ei saa aiheutua terveys-, ympäristö- tai hajuhaittaa eikä epäsiisteyttä. (määräys 5)

Toiminnassa käytettävien kemikaalien sekä jätteiden varastointia ja käsittelyä koskeva määräys on annettu jätelain yleisten huolehtimisvelvollisuuksien perusteella sekä kemikaaleista ja jätteistä ympäristölle ja terveydelle mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Kemikaalien ja jätteiden asianmukaisella varastoinnilla ja käsittelyllä estetään maaperän sekä pinta- tai pohjavesien pilaantuminen.

Jätelain tavoitteena on järjestää toiminta siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän sekä tehostaa jätteiden hyötykäyttöä ja ohjata jätteet tehokkaasti hyötykäyttöön ensisijaisesti materiaalina ja toissijaisesti energiana. Hyödyntämiskelpoiset jätteet tulee kerätä erilleen kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti ja toimittaa ne ensisijaisesti hyötykäyttöön. Hyötykäyttöön kelpaamattomat tavanomaiset jätteet tulee toimittaa hyväksyttävään keräyspaikkaan kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Ongelmajätteet tulee toimittaa vastaanottopaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan kyseisiä jätteitä.

Polttonesteiden asianmukaisella varastoinnilla ja käsittelyllä estetään maaperän, pinta- tai pohjavesien pilaantuminen. Varastointipaikan läheisyyteen tulee varata riittävä määrä imeytysturvetta tai vastaavaa materiaalia mahdollisten vuotojen imeyttämistä varten. Polttoainesäiliöiden kunto tulee tarkastaa riittävän usein mahdollisten vuototilanteiden ennaltaehkäisemiseksi. (määräys 6)

Ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset mm. toiminnan käyttötarkkailusta, jätteiden ja jätehuollon tarkkailusta. Eläinsuojan toiminnasta tulee pitää kirjaa myös valvonnallisista syistä. Yhteenvetoraportti kirjanpidon tiedoista (vuosiraportti) tulee toimittaa vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä ympäristökeskukselle. Lannan, eläinsuojan pesuvesien ja muiden jätevesien säilytystilojen säännöllinen tarkkailu varmistaa varastotilojen tiiveyden ja estää niiden vaurioitumisesta aiheutuvan vesien pilaantumisen. (määräys 7)

Käyttöönottotarkastus on tarpeen valvonnallisista syistä. (määräys 8)

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnan ja ympäristön kannalta paras käyttökelpoinen tekniikka kehittyy vähitellen ja sitä tulee ottaa käyttöön, jos päästöjä tai jätteitä voidaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi vähentää olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia.

Olennaiset muutokset eläinsuojan toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa ympäristölupaa tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin. (määräys 9)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee kuitenkin jättää hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi Länsi-Suomen ympäristökeskukselle 30.7.2014 mennessä. Hakemuksessa tulee esittää ainakin tiedot eläinmääristä, käytössä olevien lantaloiden ja jätevesisäiliöiden tilavuuksista sekä käytettävissä oleva peltopinta-ala lannan levitykseen. Ympäristönsuojelulain 55 §:n 2. momentin mukaan luvassa tulee määrätä, mihin mennessä hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on tehtävä ja mitkä selvitykset tuolloin esitettävä.

Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu ympäristön kannalta olennainen muutos, on toiminnalle haettava uutta lupaa. Tämä päätös on voimassa, kunnes uudesta lupahakemuksesta tehty päätös on saanut lainvoiman.

Lupamääräyksiä ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän lupapäätöksen määräyksiä ankarampia tai lupapäätöksestä poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta tämän päätöksen estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toimintaa ei saa aloittaa nykyistä laajempana ennen kuin tämä päätös on lainvoimainen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4-8, 28, 31, 35-38, 41-43, 45-46, 52-59, 96-98, 100 ja 105 §
Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 6, 8-11, 15-19, 22, 23 ja 37 §
Jätelaki (1072/93) 4, 6, 15, 51, 52 §
Jäteasetus (1390/93) 3, 3a, 5 §
Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)
Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1415/2001)
Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003)

LISÄKSI OTETTU HUOMIOON

Ympäristöministeriön ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 30.9.1998
Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja –ohjeet (MMM-RMO-C4**)**
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä (1774/2002)
Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinjätteen käsittelystä (1022/2000)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksu **840 euroa**

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella annetussa ympäristöministeriön asetuksessa alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003) mukaan. Kyseisen asetuksen mukaan ennen asetuksen voimaantuloa 1.1.2004 vireille tulleen lupahakemuksen maksu määräytyy kuitenkin aikaisemman asetuksen alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1415/2001) mukaan. Maksutaulukon mukaan eläinsuojan ympäristöluvan perusmaksu on 840 euroa.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakijalle

Jäljennös päätöksestä
Ilmajoen kunnanhallitus
Ilmajoen kunnan ympäristölautakunta
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä
Nikkola Niilo, Eskoontie 8, 60800 Ilmajoki
Mäkilaakso Liisa, Ojanperäntie 23, 60800 Ilmajoki
Yli-Ojanperä Juha ja Kirsti, Homesojankuja 21, 60800 Ilmajoki
Ulkuniemi Sirkka, Könnintie 39, 60800 Ilmajoki
HellstenVesa ja Erja, Ojanperäntie 41, 60800 Ilmajoki
Ketola Seppo ja Anna-Maija, Ojanperäntie 39, 60800 Ilmajoki
Keisala Ossi ja Kaija, Kyntäjäntie 13, 60800 Ilmajoki
Mäkelä Tiina, Kyntäjäntie 11, 60800 Ilmajoki
Paulasaari Reijo, Kyntäjäntie 9, 60800 Ilmajoki
Rahko Tiina, Kyntäjäntie 7, 60800 Ilmajoki
Harju Reijo ja Pirkko, Kyntäjäntie 5, 60800 Ilmajoki
Ilmajoen kunta, PL 23, 60801 Ilmajoki
Nurmio Martti, Nurmiontie 19, 60800 Ilmajoki
Yli-Kokko Timo, Kauppatie 89, 60800 Ilmajoki
Kukkonen Eeva, Luhtaselankuja 28, 60800 Ilmajoki
Luhtasela Paavo ja Maritta, Luhtaselankuja 2, 60800 Ilmajoki
Metsälä Erkki, Lemminkäisensola 5, 60120 Seinäjoki
Tauriainen Simo, Kyntäjäntie 1, 60800 Ilmajoki
Alanko Jorma, Kyntäjäntie 3, 60800 Ilmajoki
Hautala Arto, Kyntäjäntie 15, 60800 Ilmajoki

Ilmoittaminen ilmoitustaululla ja lehdessä
Tieto päätöksestä julkaistaan Länsi-Suomen ympäristökeskuksen ilmoitustaululla Vaasassa ja Ilmajoen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Ilmajoki-lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä tulee valitusosoituksen mukaisesti osoittaa Vaasan hallinto-oikeudelle, mutta toimittaa päätöksen tehneelle viranomaiselle eli Länsi-Suomen ympäristökeskukselle asianosaisten kuulemista ja päätöksen tehneen viranomaisen lausuntoa varten.

Muutosta saavat hakea kirjallisella valituksella

- luvan hakija
- ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- laitoksen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- alueellinen ympäristökeskus sekä laitoksen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupayksikön päällikkö
Vanhempi insinööri Varpu Kujanpää

Ylitarkastaja Maarit Vuorela

LIITTEET Valitusosoitus
Sijaintikartta
Asemapiirros